

Відповіді 40-го:

1. 3 ... 5. (ідеї №1 з 23-го).

Про нюанси. За відповідь в межах $2 \dots <3$ – не 5 балів, а лише 3 бали. Бо ви, швидше за все, не врахували дотик шкіри і нігтя в передній частині пальця, під нігтем, можна сказати – майже там, де стрижемо ніготь. Або переплутали значення двох слів: діаметр та периметр.

А за згадку про те, що це може бути ще й палець ноги (як докір неуважним: див. прикінцеві слова Афанасьєва Анатолія з преамбули), отримаєте аж **6 балів**.

2. Мову(-и). (№27 з 26-го).

До речі: для того, щоб її віднесли до сучасних, треба, щоб вона мала живих носіїв, тобто людей, для яких вона є рідною.

3. Стрибками. Стрибаючи. (5 з 27-го).

4. (20 з 26-го). **Годинник.**

За **вікно** – **0**, бо це хоча й майже "лягає" в контекст запитання, але воно – не прилад.

5. Вважалася правильною **будь-яка відповідь від ≥ 10 ($30 : 6 \cdot 2$) і до ≤ 15 ($30 : 4 \cdot 2$).**

За повне обґрунтування цього діапазону – **1,5**.

На жаль, мало хто врахував, що, так би мовити, "швидкість зустрічі" автобусів буде вдвічі більшою за реальні межі інтервалу руху. Бо швидкість "зближення" кожного авто зі спостерігачем, який їде зустрічно, буде десь удвічі більшою за реальну швидкість руху автобусу. (№28 з 31-го).

6. Немає (**прочерк** або **порожнє місце** також вважалися правильною відповіддю). Гол – це коли м'яч ПОВНІСТЮ перетнув лінію розмітки. (ідея №31 з 27-го).

7. Пияцтво. Пиятика. П'янство. П'яниця. "П'яному море по коліно, калюжа – по вуха, а проспиться – то свині боїться". (ідея №35 з 27-го).

Щодо зауваження декого, що у Панаса Мирного це не повість, а оповідання. Гляньте, приміром, в українську Вікіпедію. В одній і тій само статті спочатку говориться, що це оповідання, а трішки нижче, в розділі "Твори" - що це вже повість. Але - браво таким прискіпливим учасникам!

8. Свистіти. (ідея №8 з 23-го).

9. Глядач. Публіка. (ідея №28 з 23-го). Слова Героя України Мирослава Вантуха про професійних танцівників.

10. Новій (географічний район США). (№3 з 25-го).

11. Ні. (ідея з багатьох конкурсів).

12. Здаватися. "Боротися та шукати, знайти та не здаватися" – останній рядок з поеми "Улісс".

За не здаватися, славаться або за його англійський аналог – згідно умов 0 балів. (№18 з 28-го).

13. Стравохід. (№43 з 31-го).

14.0. Або жодного. Бо практично неможливо, що у двох учасників при однакових остаточних результатах щоб спочатку була однакова дата народження, і аж потім щоб ще й збіглася кількість днів

Розуміємо думки декого щодо інших версій. Але як тоді пояснити те, чому ми все ж прибрали цей критерій, якби він був ефективним? (№50 з 28-го).

І ще одне роз'яснення. В запитанні однозначно мається на увазі застосування пункту б) ПІСЛЯ того, як застосовувався критерій а). Тобто: оргкомітет намагався застосувати п. а), побачив, що він не дає результату (не виявляє кращого) - і аж тоді застосовується п. б). Може, таке формулювання запитання і збиває декого з пантелику, тобто дехто розуміє його не як ступінчасте застосування, а як два окремі. Але подібне формулювання використовується, приміром, у шахах дуже широко. Цитуємо перше "шахове", яке потрапило "під руку":

"... Місця, які посіли учасники в кожному з турнірів, визначаються за найбільшою кількістю набраних очок. У випадку їх рівності у двох або більше учасників їх місця визначаються за такими показниками:

- системою коефіцієнтів Бухгольця;
- системою усічених коефіцієнтів Бухгольця (без одного найгіршого результату);
- системою усічених коефіцієнтів Бухгольця (без двох найгірших результатів);
- результатом особистої зустрічі;
- кількістю перемог".

Тож тут останній пункт (перемоги) враховується лише після того, як учасники мають однакові показники і по кількості очок, і по кожному з трьох "Бухгольців", і по особистій зустрічі.

15.Епідерміс, або епідерма, або епітелій (зовнішній шар шкіри. Заміщається новим через 20 днів). За відповідь шкіра – 0. Уважно прочитайте, про що запитувалося. (№34 з 24-го).

16.Див. рисунок. Для таких ситуацій зірка ніяким чином не може бути всередині місячного серпика. (№47 з 23-го).

За згадку/словесне пояснення **другої** недолугості – про неможливу форму місячного серпика на таких прапорах (1. Місяця такої форми, як на деяких прапорах, зокрема Туреччини, ви також ніколи не побачите. Бо така його форма можлива лише при його затемненні якимось ідеально круглим зіставним з розмірами Місяця астероїдом, що практично нереально. 2. Не буває Місяця такого розташування, як, скажімо, на прапорі Мавританії) –**додаткові 0,5 бала.**

17.Пам'ять (щоб пам'ятати, що й кому він брехав). Не цілком логічний язик, не міміка і не уява ("претензії" - до автора цього афоризму). (№22 з 25-го).

18.Кодекс. Саме так у перекладі з латини називалися перші книги на дощечках, змазаних воском. На відміну від тодішніх книг, згорнутих у сувої. (№4 з 28-го).

19. Лавсан (ЛАбораторіяВисокомолекулярних СполукАкадемії Наук). (№41 з 27-го).

20.Лавсан. (ідея шифрування – з багатьох конкурсів).

21.Південна в Північній півкулі Землі,

Північна в Південній півкулі Землі (№47 з 23-го).

За ДВІ такі відповіді (зі згадкою/поясненням щодо півкуль) - **1,5 бали**.

22.1 (це – згідно анаграми "антиподи").

Антиподом, скажімо, острова Пасхи є Індія, а не Україна.

За відповідь, скажімо, **остання** (або **шоста**) –**0**. Бо читайте, що ми просили написати.

За відповідь **Україна – острів Пасхи**– також **0**. Бо уважно читайте, що ми просили написати. (№23 з 24-го).

23.Жінки. (№12 з 25-го).

24.Смородина. А так звані червона чи біла смородини українською називаються порічки. (№15 з 26-го).

І - зовсім не в тему, але як символічне "тренування" перед запитаннями наступних років із серії "давайте розуміти малюків", учасниця Олена пише, що її донька в дитинстві називала цю ягоду чомусь так: смердотина.

25. Мед. (№4 з 31-го).

26. 8 (бо $17:214 \cdot 100$ або як варіант $17:213 \cdot 100$). ($\approx ?$ з №?).

27.Україна. (частково – ідея №4 з 26-го). Колись хмарочосами назвали будинки мінімум у 10 поверхів. Споруда знаходиться у Києві майже на Хрещатику (між Жовтневим палацом і консерваторією, за "будапештською" жінкою, монумент якій встановлений на площі, яка зараз названа Майданом Незалежності).

Цитата відразу з декількох відповідей: "Хмарочос - skyscraper, так ще задовго до появи високих будівель, англійською, на морському сленгу, називали високі щогли кораблів. До будівель цей термін вперше застосований в 19 столітті, до найвищих будівлях в Чикаго. Традиційне визначення, почалося з "першого хмарочоса", побудованого в 1885 році, за технологією сталевих каркасів, висотою в 10 поверхів.

Хмарочос Гінзбурга, або Будинок Гінзбурга - 12-поверховий хмарочос, який стояв в Києві на початку ХХ століття. Увійшов в історію як «перший хмарочос

України». Будувався в 1910-1912 роках. Будинок використовувався як готель для приїжджих і для здачі квартир в оренду; в ті часи такі будинки називалися прибутковими. Був підірваний 24 вересня 1941 року і від гігантського будівлі залишився лише остов. Вибух в повному обсязі знищив хмарочос - остаточно його знесли в 1950-х роках під час «розчищення» Києва. Цікаво, що фундамент хмарочоса почали розбирати лише на початку підготовки до будівництва готелю «Москва».

У 1954-1961 на місці, де стояв будинок Гінзбурга, звели готель «Москва» (з 2001 року - «Україна»).

Дехто з учасників зауважує, що запитання сформульоване так неоднозначно, що й відповідь "ДімГінзбурга" можна вважати правильною.

28. Індукцією. (ідея №40 з 23-го).

Хоча й не оминемо слова, приміром, учасниці Тані (схожі роздуми, приміром, і в Ані):

"Персонаж КонанДойля користувався обома методами: і дедуктивним, і індуктивним.

Дедукція - це метод, при якому часткове логічним шляхом виводиться із загального. Індукція, навпаки, загальне виводить з часткового. Шерлок Холмс, оглядаючи місце злочину або оцінюючи оточуючих, нерідко йшов від часткового до загального і назад, вільно переміщаючись в обох логічних напрямках.

Однак його головні висновки були дедуктивними і виникали в голові у великого сищика коли він «терзав» свою скрипку або розмірковував, покурюючи трубку. У ці моменти Шерлок Холмс звертався до своїх феноменальним знанням в області історії і криміналістики і класифікував справу, спираючись на «фамільне дерево злочинів». Це давало мотив, а мотив давав підозрюваних. В цьому і полягала суть дедуктивного методу Шерлока Холмса. Індукція давала йому їжу для роздумів, в той час як дедукція давала відповідь.

29. Білоруська (84 % спільної лексики). (№27 з 27-го).

30. Нападника. Або пограбування. Або нападу. Або грабіжника. Або злочинця

Щоб знерухомити того, хто напав на водія. (№46 з 28-го).

31. Лада. (ідея №28 з 24-го). У багатьох дослідників є великі сумніви, чи, на відміну від перелічених богинь кохання інших міфологій, така богиня взагалі була у слов'ян.

32. Жвачку (← хоча й з оргкомітетівською неохотою), **жуйку, жувальну гумку,резинку.** (№15 з 25-го).

33. Не можна виконати (також вважалися правильними відповіді на зразок: **не виходить**, а також оцінювалися **одним баломпрочерк** або **порожнє місце**). (№47 з 24-го).

42. Грунт. Грунт. Земля. (№49 з 35-го).

43.100. (№19 з 32-го).

44.Світлофора. (№20 з 31-го).

Слово з трьома цікавинками даємо Ані: "... У перших світлофорах порядок кольорів був не такий, як зараз - зелений знаходився зверху, але в 1968 році було прийнято рішення Міжнародної конвенції з дорожнього руху встановити у всьому світі червоний сигнал нагорі. Єдине місто в світі, де досі зелений знаходиться над червоним - Сірак'юс. Місцеві ірландці розбивали лампи світлофора, тим самим протестуючи: Ірландія (символом якої є зелений колір) не хоче перебувати під Англією (символ червоного кольору). Влади після декількох років боротьби прийняли рішення поміняти послідовність (це сталося в 1928 році).

Цікавий факт: в Празі на одній з пішохідних вулиць встановлений світлофор, що регулює черговість проходу по ній людей. Справа в тому, що її ширина всього 70 см, і вдвох там просто не розійтись.

Міжнародний день світлофора прийнято відзначати 5 серпня".

45. Книг. Н. Шамфор ([де Шамф́ор Себастьєн-Рош Ніколя́](#)). (№25 з 31-го).

Книга "Максими і думки. Афоризми і анекдоти" (в деяких джерелах - "Максими і думки. Характери і анекдоти"): "Найменше ми знаємо, по-перше, про те, що зрозуміли чуттям; по-друге, що зазнали на власному досвіді, стикаючись з різними людьми, явищами; по-третє, те, що зрозуміли не з книг, а завдяки книгам, тобто завдяки роздумам, на які вони нас наштотували".

46.Соняшник. (№2 з 32-го).

Ми не згодні з пропозицією Ані зараховувати ще й рапс. У рапсу суцвіття такі, що не можуть масово з одного боку (ну, крім "виду знизу". ☺) бути зеленими, а з іншого - жовтими.

47.Сон. Це Якоб Хаугард. (№14 з 32-го).

Серед інших пунктів його обіцянок були, скажімо: більше попутного вітру на велодоріжках, кращі прогнози погоди, менші черги в супермаркетах і додавання Нутели в солдатський раціон.

48.Євро. (№25 з 32-го).

49.Волосся. Завтовшки 0,05 міліметра воно витримує вантаж до 100 грамів. Жіноча коса, яка складається з близько 200 тисяч волосин, може утримати вантаж в 20 тонн. (майже №38 з 32-го).

Вважалася правильною і відповідь **кератин**.

До речі, ось - ще деякі цікаві дані з двох джерел інформації:

а)(в кг на кв. мм):

Матеріал	Міцність на стиск	Міцність на розтяг
Кістка	9-12	12-6
Свинець	1,3	5,2

Дуб	8,1	5,3
М'язи	0,4	-

б) Коли матеріал розтягують в різні сторони, виникає стрес розтягування, і в результаті матеріал розривається. Граничне значення сили, при якій відбувається розрив, називається межею міцності на розтягування (міцність на розрив).

Межа міцності на розтяг вимірюють у МПа, це сила, прикладена до площі, тобто кг/кв.см. Чим вище це значення, тим матеріал більш стійкий до зусиль на розтяг.

50.Грінченко. Борис. Автор талановитого твору "Ще не вмерла Україна".

ЗЕМЛЯКАМ, що збираються раз на рік на Шевченкові роковини співати гімн "Ще не вмерла Україна"

Ще не вмерла Україна,
 Але може вмерти:
 Ви самі її, ледачі,
 Ведете до смерти!
 Не хваліться, що жива ще
 Наша воля й слава:
 Зрада їх давно стоптала,
 Продала, лукава!
 Ваші предки торгували
 Людськими правами,
 Їх продавши, породили
 Вас на світ рабами.
 Не пишайте ж у співах
 Ви козацьким родом:
 Ви — раби, хоча й пани ви
 Над своїм народом!
 Україна вам не мати:
 Є вам інша пані,
 Зрадних прадідів нікчемних
 Правнуки погані!
 Тільки той достойний щастя,
<http://www.ukrlit.vn.ua/lib/grinchenko/fhyox.html> ;

http://www.poetryclub.com.ua/metrs_poem.php?poem=889). (ідея №42 з 32-го).

Доречно, хоча й трішки не в тему запитання. Як вказує учасниця Вікторія, в Луганщині, вПеревальському районі, існує меморіальний музей Б. Грінченка.

Матеріал	Прочність на розрив, МПа
Мышечная ткань	0,1
Стенка мочевого пузыря	0,2
Стенка желудка	0,4
Кишечник	0,5
Стенка артерии	1,7
Хряц	3,0
Гранит	3,0
Цемент и бетон	4,1
Обычный кирпич	0,7 ÷ 5,5
Свежая кожа	10,3
Дубленая кожа	41,1
Свежее сухожилие	82
Пеньковая веревка	82
Дерево вдоль волокон	80 ÷ 103
поперек волокон	3,5
Кость	110
обычное стекло	35 ÷ 175
Оргстекло СТ-1	78
Стеклопластик СВМ 1:1	480 ÷ 500
Человеческий волос	192
Паутина	240
Керамика	35 ÷ 350
Шелк	350
Хлопковое волокно	350
Льняное полотно	700

Хто боровсь за його,
 Ви ж давно покірні слуги
 Ледарства гидкого.
 Ви ж давно не люди — трупи,
 Без життя і сили,
 Ваше місце — кладовище,
 Ями та могили.
 Як живі покинуть мертвих,
 Щоб з живими стати,
 "Ще не вмерла Україна!"
 Будемо співати.
 Як живі покинуть мертвих, —
 Прийде та година,
 Що ділами, не словами,
 Оживе Вкраїна!

Крім того, ще й же раз пропонуємо опрацювати практично енциклопедичні відповіді наших лідерів. Їхні роботи надішлемо електронною поштою за Вашим проханням.